

O`QUVCHILARNING KITOBGA BO`LGAN QIZIQISHINI SHAKLLANTIRISH

Qodirova Malohatxon Vohidovna

Kalit soʻzlar: *dunyoqarash, kitob, bilim, shakllantirish, madaniy meros, imkoniyat, ahamiyat, samaradorlik.*

KIRISH

Kitob oʻqish — bilim olish, dunyoqarashni kengaytirish, nutqni rivojlantirish va madaniy merosni oʻzlashtirishning muhim vositasidir. Oʻquvchilarning kitobga boʻlgan qiziqishini shakllantirish — ularning shaxs sifatida kamol topishi, taʼlim olish samaradorligini oshirish va kelajakda muvaffaqiyatli boʻlishi uchun zarurdir.

Kitobga qiziqishning ahamiyati

- Bilim olish manbai: kitoblar turli sohalarda bilim olish imkoniyatini beradi.
- Nutqni rivojlantirish: kitob oʻqish orqali oʻquvchilarning soʻz boyligi oshadi, nutq madaniyati shakllanadi.
- Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish: kitoblar oʻquvchilarni tahlil qilish, baholash va xulosa chiqarishga oʻrgatadi.
- Ijodiy fikrlashni rivojlantirish: kitoblar oʻquvchilarni yangi gʻoyalar bilan tanishtiradi va ularning ijodiy salohiyatini oshiradi.
- Empatiyani rivojlantirish: kitoblar oʻquvchilarni boshqa odamlarning his-tuygʻularini tushunishga va ularga hamdard boʻlishga oʻrgatadi.

Kitobga qiziqishni shakllantirish usullari

Oila muhitida

- Namuna boʻlish: ota-onalarning oʻzlari kitob oʻqishlari va bolalarga kitob haqida gapirib berishlari.
- Kitob oʻqib berish: bolalarga yoshligidan boshlab kitob oʻqib berish, ularda kitobga mehr uygʻotish.
- Kitob tanlashda yordam berish: bolalarning qiziqishlariga mos kitoblarni tanlashda yordam berish.
- Kitob muhokamasini oʻtkazish: oila aʼzolari bilan birga kitob oʻqib, uni muhokama qilish.
- Kutubxonaga birga borish: kutubxonaga birga borib, kitob tanlash va oʻqish uchun sharoit yaratish.

Maktabda

- Qiziqarli adabiyot darslari oʻtkazish: darslarni interaktiv usullarda oʻtkazish, munozaralar tashkil etish, rolli oʻyinlar oʻynash.

- Kitobxonlik to‘garaklarini tashkil etish: o‘quvchilarni kitobxonlik to‘garaklariga jalb qilish, ularda kitob muhokamasini o‘tkazish.
 - Yozuvchilar bilan uchrashuvlar tashkil etish: mashhur yozuvchilar bilan uchrashuvlar tashkil etish, o‘quvchilarni ijodga rag‘batlantirish.
 - Kitob ko‘rgazmalarini tashkil etish: maktabda kitob ko‘rgazmalarini tashkil etish, o‘quvchilarni yangi kitoblar bilan tanishtirish.
 - Ijodiy ishlar tanlovlarini o‘tkazish: kitoblar asosida insholar, rasmlar va boshqa ijodiy ishlar tanlovlarini o‘tkazish.
 - Maktab kutubxonasini rivojlantirish: maktab kutubxonasini yangi kitoblar bilan ta‘minlash, uni o‘quvchilar uchun qulay qilish.
 - O‘qituvchining namuna bo‘lishi: o‘qituvchilarning o‘zlari kitob o‘qishlari va o‘quvchilarga tavsiya qilishlari. Sinfdan tashqari mashg‘ulotlar
 - Kutubxonalarga sayohatlar uyushtirish: o‘quvchilarni kutubxonalarga ekskursiyaga olib borish, ularni kutubxona bilan tanishtirish.
 - Teatr tomoshalariga borish: adabiy asarlar asosida sahnalashtirilgan teatr tomoshalariga borish.
 - Kino ko‘rish va muhokama qilish: adabiy asarlar asosida yaratilgan filmlarni ko‘rish va muhokama qilish.
 - Adabiy kechalar o‘tkazish: adabiy kechalar tashkil etish, o‘quvchilarning ijodiy chiqishlarini uyushtirish.
 - Kitob do‘konlariga tashrif buyurish: kitob do‘konlariga borib, kitoblar bilan tanishish va xarid qilish.
- Zamonaviy texnologiyalardan foydalanish
- Elektron kitoblarni o‘qish: elektron kitoblarni o‘qish va ularni muhokama qilish.
 - Audio kitoblarni tinglash: audio kitoblarni tinglash, ayniqsa, ko‘zi ojiz o‘quvchilar uchun.
 - Ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish: ijtimoiy tarmoqlarda kitoblar haqida ma’lumotlar almashish, kitobxonlar klublariga a’zo bo‘lish.
 - Kitob ilovalari va saytlardan foydalanish: kitoblar haqida ma’lumot olish, kitoblar tavsiyalarini ko‘rish va onlayn kitob o‘qish.
- O‘qituvchi va ota-onalarning roli
- O‘qituvchi:
 - Darslarni qiziqarli o‘tish, interaktiv usullardan foydalanish.
 - Kitob o‘qishga rag‘batlantirish, kitoblar tavsiya qilish.
 - Kitobxonlik tadbirlarini tashkil etish.
 - Ota-ona:
 - Farzandlariga kitob o‘qib berish.
 - Kitob tanlashda yordam berish.
 - Kitob muhokamasini o‘tkazish.
 - Kutubxonaga birga borish.

XULOSA

O‘quvchilarning kitobga bo‘lgan qiziqishini shakllantirish — uzluksiz va kompleks jarayon bo‘lib, ota-onalar, o‘qituvchilar va jamiyatning birgalikdagi harakatlarini talab qiladi. Kitobga qiziqishni shakllantirish orqali o‘quvchilarning bilim olish samaradorligini oshirish, ularni ma’naviy jihatdan boyitish va kelajakda muvaffaqiyatli bo‘lishiga zamin yaratish mumkin.

Agar sizga ushbu mavzu bo'yicha qo'shimcha ma'lumot yoki amaliy maslahatlar kerak bo'lsa, bimalol so'rashingiz mumkin!